

Prof. dr hab. Andrzej Budzyński
Klinika Chirurgii Endoskopowej,
Metabolicznej oraz
Nowotworów Tkanek Miękkich
II Katedry Chirurgii Ogólnej UJ CM
ul. Kopernika 21
31-501 Kraków

Kraków, 6 kwiecień 2016

Ocena osiągnięć naukowych

dr n. med. Andrzeja Komorowskiego

Recenzję przygotowano na podstawie dostarczonej dokumentacji obejmującej zestaw załączników spełniających wymogi formalne określone w Ustawie z dn. 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595, ze zmianami Dz. U. z 2005 r. Nr 164, poz. 1365, Dz. U. z 2010 r. Nr 96, poz. 620 i Nr 182, poz. 1228 oraz Dz. U. z 2011 r. Nr 84 poz. 455).

Ocena osiągnięcia naukowego

Jako osiągnięcie naukowe dr n. med. Andrzej Komorowski wskazał wyniki badań, które ukazały się w cyklu publikacji o wspólnym tytule: „*Techniki minimalnie inwazyjne w chirurgii jelita grubego i wątroby w warunkach doświadczalnych, klinicznych i szkoleniowych*”. Złożyło się nań osiem artykułów opublikowanych w czasopismach naukowych:

- Alba Mesa F, Amaya Cortijo A, Romero Fernandez JM, **Komorowski AL**, Sanchez Hurtado MA, Sanchez Margallo FM. *Totally transvaginal resection of the descending colon in an experimental model*. Surg Endosc. 2012; 26:877-81. IF - 3,427, KBN - 40
- **Komorowski AL**, Mituś JW, Sanchez Hurtado MA, Sanchez Margallo FM. *Porcine model in the laparoscopic liver surgery training*. Pol Przegl Chir 2015; 87 (8):755-761. IF - 0, KBN - 14
- Alba Mesa F, Amaya Cortijo A, Romero Fernandez JM, **Komorowski AL**, Sanchez Hurtado MA, Fernandez Ortega E, Sanchez Margallo FM. *Transvaginal sigmoid cancer resection: first case with 12 months of follow-up - technique description*. J Lap Adv Surg Tech 2012; 22(6):587-90. IF - 1,066, KBN - 20
- Alba Mesa F, Sanchez Hurtado MA, Sanchez Margallo FM, Romero Fernandez JM, Amaya Cortijo A, Fernandez Ortega E, **Komorowski AL**. *Laparoscopy-assisted transvaginal resection of sigmoid cancer*. Eur J Surg Oncol. 2014; 40(6): 713-8. IF - 3,009, KBN - 30
- **Komorowski AL**, Alba Mesa F, Amaya Cortijo A, Romero Fernandez JM, Sanchez Hurtado MA, Sanchez Margallo FM. *Early postoperative complications of transvaginal access in minimally invasive sigmoid colon procedures*. Ginekol Pol 2014; 85:35-38. IF - 0,601, KBN - 15

- **Komorowski AL**, Alba Mesa F, Bała MM, Mituś JW, Wysocki WM. *Systematic Review and Meta-analysis of Complications in Transvaginal Approach in Laparoscopic Surgery*. Indian J Surg 2014; DOI 10.1007/s12262-014-1038-1. IF - 0,260, KBN - 15
- Alba Mesa F, Sanchez Hurtado MA, Sanchez Margallo FM, Gomez Cabeza de Vaca V, **Komorowski AL**. *Application of failure mode and effect analysis in laparoscopic colon surgery training*. World J Surg. 2015;39:536-42. IF - 2,642, KBN - 35
- **Komorowski AL**, Mituś JW, Bała MM, Wysocki WM. *Laparoscopic and open liver resection – a literature review with meta-analysis*. Arch Med Sci 2015;DOI: 10.5114/aoms.2015.55545. IF - 2,03, KBN - 25

Sumaryczny indeks oddziaływania (IF) cyklu prac składających się na osiągnięcie naukowe wynosi: **13,035**, natomiast punktacja KBN **194**. Prace zostały opublikowane w latach 2012 - 2015 i były cytowane ogółem **12** razy (wg. bazy Web of Science Core Collection). Na podkreślenie zasługuje fakt, że większość z tych pozycji (dokładnie 5 prac) ukazała się w periodykach o istotnym oddziaływaniu w środowisku specjalistycznym, cieszącym się zaufaną renomą, co podkreśla dodatkowo wysoki (jak na czasopiśmie z zakresu dyscyplin zabiegowych) indeks oddziaływania (IF) poszczególnych pracy wynoszący od 2,03 do 3,427. Dr Andrzej Komorowski jest pierwszym autorem w 4 publikacjach w tym cyklu, a jego wkład w powstanie zarówno tych, jak i pozostałych opracowań został oceniony przez pozostałych współautorów bardzo wysoko.

Cykl ten łączy jeden wspólny mianownik tj. chirurgia małoinwazyjna głównie w podejściu eksperymentalnym. Jego większa część to analiza możliwości zastosowania dostępu przezpochwowego podczas operacji jelita grubego i dyskusja uzyskanych wyników. Grupa autorów, w tym habilitant w konsekwentny sposób przeprowadzają ocenę możliwości zastosowania tej techniki poczynając od podania własnych doświadczeń opartych na modelu zwierzęcym, poprzez opis przypadku pierwszej operacji u człowieka, dalej doniesienie obejmujące serię przypadków, na metaanalizie piśmiennictwa dotyczącego tych zagadnień kończąc. Mimo, iż na obecnym etapie wydaje się, że jest to ślepa ścieżka rozwoju minimalnie inwazyjnej chirurgii kolorektalnej tego typu opracowania, powstałe w oparciu o rzetelny warsztat naukowy są bardzo cenne, gdyż pozwalają na poparcie zdroworozsądkowych tez dobrze udokumentowanymi badaniami. Kolejne dwie prace cyklu wpisują się w serię opracowań dotyczącą niebudzącej większych zastrzeżeń możliwości zastosowania technik małoinwazyjnych w chirurgii wątroby. Jedna z prac dotyczy walidacji umiejętności uczestników szkoleń w chirurgii laparoskopowej opartych na modelach zwierzęcych.

Główne osiągnięcia naukowe wykazane w ramach cyklu to:

1. Podkreślenie roli badań eksperymentalnych w opracowywaniu nowych technik chirurgicznych. Zwłaszcza dotyczy to użycia modelu zwierzęcego. Jest to bowiem najlepszy, a przy tym niebudzący zastrzeżeń natury etyczno-moralnej, sposób wstępnej weryfikacji nowatorskich operacji. Pozwala on zarówno na określenie technicznych możliwości wykonania danego zabiegu, a także umiejętności operatora oraz ograniczeń sprzętowych i co najistotniejsze bezpieczeństwa. Dopiero pozytywna ocena wyników tego rodzaju działań, weryfikująca w praktyce teoretyczne założenia pozwala na dobre zaplanowanie badań eksperymentalnych u ludzi. Model ten wykorzystywany jest od lat w dziedzinie badań leków, jednak często wydaje się być niedoceniany w dyscyplinach zabiegowych. Podkreślenie jego roli w rozwoju technik chirurgicznych wydaje się zatem szczególnie cennym osiągnięciem recenzowanego cyklu publikacji.

2. Weryfikacja i popularyzacja techniki laparoskopowej w chirurgii wątroby. Mimo bowiem dobrze udokumentowanych, niezwykle korzystnych wyników metoda ta wciąż niesłusznie traktowana jest jako obiecująca ciekawostka o marginalnym zastosowaniu praktycznym. Prace dotyczące tej dziedziny stanowiące element cyklu publikacji habilitanta są niewątpliwie cennym wkładem w literaturę tej dziedziny chirurgii.
3. Troska o poprawę wyników kształcenia chirurgii. Na wysoką ocenę zasługuje próba usystematyzowania sposobu nauczania dyscyplin zabiegowych w oparciu o ciągłą ocenę wyników szkolenia.

W powyższym cyklu publikacji dr Andrzej Komorowski podjął szereg zagadnień istotnych dla rozwoju i oceny technik małoinwazyjnych. Podobna tematyka była także poruszana w innych publikacjach spoza cyklu, co dowodzi spójności zainteresowań kandydata.

Omówienie działalności naukowej

Na dorobek naukowy dr Andrzeja Komorowskiego składa się 80 prac opublikowanych w naukowych czasopismach polskich i zagranicznych. Łączna wartość wskaźnika Impact Factor dla wspomnianych publikacji wynosi **47,554** (w tym prac opublikowanych przed doktoratem 22,192; prac opublikowanych po doktoracie 12,327; prac składających się na cykl publikacji stanowiących osiągnięcie naukowe 13,035). Sumaryczna liczba punktów KBN/MNiSW za wszystkie publikacje wynosi **740**. Liczba cytowań według bazy Web of Science Core Collection wynosi **159**, a indeks Hirscha **7**. Te parametry oceny dorobku naukowego kandydata robią dobre wrażenie, zwłaszcza gdy wziąć pod uwagę stosunkowo niski indeks oddziaływania (IF) większości czasopism chirurgicznych.

Poza pracami opublikowanymi w czasopismach dr Andrzej Komorowski jest autorem lub współautorem 10 rozdziałów w języku angielskim w zagranicznych podręcznikach chirurgii i onkologii oraz 3 rozdziałów w wydanych w Polsce w formie książkowej opracowaniach zbiorowych.

Dr Andrzej Komorowski jest specjalistą chirurgii ogólnej (dyplom uzyskał w roku 2006) oraz chirurgii onkologicznej (dyplom europejski uzyskał w roku 2007, a polski 2015). Na początku swej kariery zawodowej i naukowej (od ukończenia studiów w roku 1997) związany był z Kliniką Chirurgii Onkologicznej Centrum Onkologii Instytutu im. Marii Skłodowskiej-Curie w Krakowie. W latach 2007-2013 kształcił się i pracował w ośrodkach zagranicznych; San Juan Grande w Jerez de la Frontera w Hiszpanii, Virgen del Camino w Sanlucar de Barrameda w Hiszpanii oraz Chang Gung Memorial w Kaohsiung na Tajwanie. Od roku 2013 powrócił do krakowskiego Oddziału Centrum Onkologii pełniąc funkcję asystenta naukowo-badawczego, a obecnie adiunkta.

Dr Andrzej Komorowski uzyskał tytuł doktora nauk medycznych w roku 2010 po przedstawieniu rozprawy *"Związki chirurgii polskiej i włoskiej od XVI do połowy XX wieku"*. Tematyka historii medycyny, a zwłaszcza chirurgii stała się także przedmiotem innych publikacji habilitanta, co dowodzi żywych zainteresowań tą dziedziną.

Problematyka pozostałych zainteresowań naukowych dr Andrzeja Komorowskiego dotyczy szeroko pojętej chirurgii onkologicznej zwłaszcza raka piersi, czerniaka, rozstępu nowotworowego oraz klasyfikacji nowotworów. Kolejnym obszarem działań naukowych dr Andrzeja Komorowskiego są opracowania dotyczące wybranych aspektów chirurgii ogólnej w tym opisy techniki pokrycia ubytku rusztowania klatki piersiowej, miejscowego wycięcia

zmian z odbytnicy, rzadko stosowanej techniki szwu wątrobowego, metody otwartego brzucha w rozległych krwawieniach z wątroby oraz zmniejszenia obciążenia chirurga podczas zabiegów laparoskopowych. Kolejne publikacje dotyczyły leczenia przepuklin pachwinowych oraz zastosowania technik cyfrowych w chirurgii.

Podsumowując ocenę zakresu opracowań nieobjętych cyklem należy stwierdzić, że dr Andrzej Komorowski jest dojrzałym naukowcem, o szerokich horyzontach badawczych, dysponującym warsztatem, który pozwala na prowadzenie interesujących badań.

Działalność dydaktyczna i organizacyjna

O ile działalność naukowa dr Andrzeja Komorowskiego nie budzi większych zastrzeżeń, o tyle zaprezentowana w dostarczonej dokumentacji aktywność dydaktyczna wypada raczej skromnie. Jest to niewątpliwie związane z charakterem dotychczasowego zatrudnienia w jednostkach, w których kształcenie na różnych etapach nauczania nie jest zadaniem priorytetowym. Sądzę jednak, że mankament ten do pewnego stopnia rekompensuje działalność popularyzatorska związana z zaangażowaniem habilitanta w prace wydawnictwa *Medycyna Praktyczna*, a zwłaszcza dwóch jej działów tj. MP - Chirurgia i MP - Onkologia oraz pewne aspekty jego działalności organizacyjnej.

Działalność organizacyjna dr Andrzeja Komorowskiego to członkostwo w Polskim, Towarzystwie Chirurgii Onkologicznej (PTChO), *European Society of Surgical Oncology* (ESSO) oraz *Association of UICC Fellows*. Był on także członkiem kolegium redakcyjnego czasopisma „*The Open Surgical Oncology Journal*” oraz współorganizatorem wydarzeń naukowych takich jak: Konferencja *Medycyna Praktyczna – Onkologia/European School of Oncology „Clinical Oncology Update”*, kursy „Polsko-Hiszpańskie Dni Laparoskopii Onkologicznej”. Dr Andrzej Komorowski jest członkiem komitetu naukowego centrum chirurgii minimalnie inwazyjnej „*Centro de Cirugia de Minima Invasion Jesus Usón*” w Caceres w Hiszpanii oraz egzaminatorem podczas europejskich egzaminów w chirurgii onkologicznej organizowanych przez *European Board of Surgery*.

Wnioski końcowe

Wniosek końcowy sformułowano w oparciu o kryteria oceny ujęte w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. Nr 196, poz. 1165). Zarówno cykl prac stanowiących osiągnięcie naukowe, jak i cały dorobek naukowy dr Andrzeja Komorowskiego, a także kompetencje zawodowe oraz osiągnięcia organizacyjne i dydaktyczne spełniają wymogi stawiane w przewodzie habilitacyjnym. W związku z powyższym wnioskuję o dopuszczenie dr med. Andrzeja Komorowskiego do dalszych etapów przewodu habilitacyjnego.

KIEROWNIK
Kliniki Chirurgii Endoskopowej, Metabolicznej
oraz Nowotworów Tkanek Miękkich
II Katedry Chirurgii Ogólnej UJ CM

prof. dr hab. med. Andrzej Budzyński

Prof. dr hab. med. Andrzej Budzyński